

بيان أحكام الوضوء

So Bandingan ko Manga Kokoman o Kapagabdas

(al Khutbah 48)

Ki: Alim, Hassanor M. Alapa
al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
 أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا، وَأَشْهَدُ أَلَّا
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
 وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى
 يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
 قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (البقرة ٣١)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastānuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn (al Baqarah 31).

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salingogopa iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allah:

Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ..... ﴿٦﴾

Hay so miamaratiaya amay ka ithindg iyo so sambayang na onabi niyo so manga paras iyo a go so manga lima niyo sa taman ko manga siko a go sapowa niyo a ig so manga olo niyo (bok iyo) (a go onabi niyo) so manga ski niyo sa taman ko dow a boko o ski... (al Ma'idah 5: 6).

Gianka'i a ayat a sasakawn na inwajib iyan so kapagabdas sa pantag ko kapzambayang, go piayag iyan so manga anggawta' a wajib so kaonabi ron odi' na so kasapowa on a ig ko kapagabdas, a go tiamanan iyan so manga darpa' on o abdas, oriyan iyan na piayag o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so ropaan o kapagabdas sa minggolalan ko katharo' iyan a go so galbk iyan sa karinayag a phakaampl.

Tankd anka hay sanang a Muslim a mataan a adn a rk o kapagabdas a manga sarat a go manga paralo a go manga sonat.

So manga sarat iyan a go so manga paralo niyan na di dn khibagak ko kakhaparo niyan ka an maadn so abdas a mapiya.

Na so pman so manga sonat iyan na skaniyan oto na phanarotop ko abdas a go phakaoman ko balas iyan a so kibagakn on na di niyan kharn so kapiya o abdas.

- **SO MANGA SARAT IYAN NA WALO A SKANIYAN SO:**

(1 - 4) so Islam, so akal, so kinisampay ko omor a somiabot so taw (tamyiz), so niyat: di khasah so abdas ko kafir, go di pn ko pmbthangn, go di pn ko maito' a wata' a da' a akal iyan, a go di pn ko taw a di niyan pninyatn so kaphagabdas, ka aya maninyat iyan na kapamakatangaw odi' na kaonabi ko manga anggawta' ka an on mada' so boring odi' na marzik.

5. Mabaloy so ig a iphagabdas a soti a phakasoti, sa amay ka najis na di khapakay.

6. Mabaloy so ig a khapakay a osarn, amay ka giasab odi' na kinowa niyan sa da okit sa kokoman a kitab, na di khapakay so kipagabdasn on.

7. Mabaloy so kaphagabdas iyan a kiaonaan o kiapamopo' iyan odi' na kiapamangit iyan amay ka skaniyan na miakaodo antaa ka miakatiti' ko kaphagabdas iyan.

8. So kalangkap o ig ko anggawta' a pagabdasn sa mada' on so langowan a balamban a phakasapar ko ig sa di niyan kabasaa ko kobal o anggawta' o phagabdas a pd sa bayan'k antaa ka tapong antaa ka taro odi' na pitpit a makapal odi' na randang a makapal a kharn iyan so ig ko kisampay ko kobal.

- **AYA PMAN A MANGA PARALO KO KAPAGABDAS NA SKANIYAN NA NM SOSON:**

1. So kaonabi ko paras ko kalangolangon iyan, go pd roo so kapamomog a go so kapangilk sa ig.

Sa taw a managop sa ibagak iyan so kapamomog a go so kapangilk sa ig odi' na so isa on, na da masah so abdas iyan, ka kagiya so ngari' a go so ngirong na pd ko paras, pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Na onabi niyo so manga paras iyo (al Ma'idah 6)*. Sa inisogo' iyan so kaonabi ko paras langon, na sa taw a adn a ibagak iyan on a di niyan onaban na da mabaloy i ba niyan inonoti so sogo'an o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sa so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na miamomog a go miangilk sa ig.

2. So kaonabi ko mbala' a barokan a pd iyan so dow a siko, sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Go (onabi niyo) so manga lima niyo sa taman ko manga siko (al Ma'idah 6)*, ka kagiya so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na piakasagad iyan so ig ko mbala' a siko niyan, go sii ko hadith a salakaw na pitharo' iyan a: *Inonaban iyan so lima niyan sa taman sa miakaoma ko pamaklawan iyan, sa phakatoro' oto sa kapakasosold o siko sii ko pagabdasn.*

3. So kasapowa ko olo langon, pd roo so dow a tangila sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Go sapowa niyo so manga olo niyo (al Ma'idah 6)*, go pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a so mbala' a tangila na pd ko olo (painothol o Ibn Mājah a go so ad Daraqutni a go so salakaw kiran) sa di khasanaan so sabagi' ko olo.

4. So kaonabi ko mbala' a ski sa rakhs on so boko o ski, sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Go (onabi niyo) so manga ski niyo sa taman ko dow a boko niyan (al Ma'idah 6)*. So katharo' san a taman (إِلَى) na makapmamaana sa rakhs (مع) ko basa Arab, go giyoto na rk o manga hadith a miakambowat sii ko ropaan o kapagabdas, sa makatotoro' sa kaapd o dow a boko a ski sii ko pagonaban ko kapagabdas.

5. So kaaator iyan, sa pagonaan monab so paras, oriyan iyan na so mbala' a lima, oriyan iyan na zapon iyan so olo niyan, oriyan iyan na pagonaban iyan so ski niyan, sa ayon ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Hay so miamaratiaya amay ka ithindg iyo so sambayang na onabi niyo so manga paras iyo a go so manga lima niyo sa taman ko manga siko a go sapowa niyo (a ig) so manga olo niyo (bok iyo) (a go onabi niyo) so manga ski niyo sa taman sa (mirakhs) so dow a boko o ski... (al Ma'idah 6)*. Go so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na inator iyan so abdas sa ayon sank'a'i a atoran, sa pitharo' iyan a: *Giya'i na abdas a da' a tharimaan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a sambayang inonta o misabap on (piakambowat o Ibn Majah a hadith o Ibn Umar).*

6. So kapakathotondotondog iyan: Skaniyan so kapakazasalonoay niyan sa da' a makaalang ko pagltan o dow a anggawta' sa makaphondotondog sa maaator.

Giya'i i manga paralo ko kapagabdas aso di dn mipndaraynon sa makaayon ko kialoya on o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii ko kitab iyan.

Sabnar a miasobag so manga ulama sii ko kokoman o kambismillāh ko kaphagabdas, ino ba skaniyan wajib antaa ka sonat? Skaniyan oto ko kalagowan a ulama na mapapakay sa di ndait so kibagakn on sa aya ropaan iyan na so katharo'a ko: Bismillāhi بِسْمِ اللّٰهِ , sa o pagomani niyan sa ar Rahmānir Rahīm الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ , na da' a marata' on.

Aya hikmah – sa so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) i Ibi a Mata’o – ko kiatndo’ anka’i a manga anggawta’ a pat ko kapagabdasa on na kagiya skaniyan i magaan a kapkhakaokaog iyan ko manga anggawta’ o lawas ko giikanggolawla sa manga dosa, na so kapzotiya ko kapayagan iyan na phakitanodan iyan so kasotiya ko pagn’s iyan, sa pianothol o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a so Muslim na oman adn a onaban iyan a anggawta’ ko lawas iyan na maroro ron a langowan a dosa a mianggalbk iyan sa misabap sankanan a anggawta’ sa phakaliyo so manga dosa niyan a pd o ig odi’ na pd o kaposan a magthak sankoto a ig.

Oriyan iyan na ininggonana’o niyan ko oriyan o kaonabi sankan’i a manga anggawta’ so kambagobagowi ko paratiaya sa nggolalan ko kabalsa ko Shahādah sa insarat oto ko kiatimo’ o dowā a kazoti a barandiya’ a go rahasiyan.

Sa so barandiya’ on na khaadn sa nggolalan ko ig sii ko ropaan a so piayag skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko kitab iyan ko kaonabi sankan’i a manga anggawta’.

Na so rahasiyan on na khaadn ko katharo’a ko Shahādah a so khasoti niyan phoon ko kapanakoto.

Pitharo’ o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾

...Di khabayaan o Allāh o ba kano niyan adni sa pd sa margn, ogaid na khabayaan iyan a kasotiya niyan rkano a go tharotopn iyan rkano so limo’ iyan ka an kano makapanalamat (Surah al Ma’idah 5:6).

Sa datar anan hay sanang a Muslim, a piakanggolalan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so kapagabdas ka anka niyan masoti misabap on ko manga dosa nka a go an iyan rka matarotop so limo’ iyan.

Pamimikiran anka so poonan o ayat a kapagabdas a tiawag iyan so miamaratiaya: Hay so siran oto a miamaratiaya (al Ma’idah 6). Sa aya tiawag o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na so siran oto a mazisipat iran so paratiaya ka kagiya siran i phamakin’g ko manga sogo’an o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go makapnggona siran on, miasabap roo na pitharo’ o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Da’ a ziyap ko abdas a rowar sa miaratiaya (piakambowat o Ahmad a go so Ibn Majah a hadith o Thawbān).

- Na so mialawan ko miangaaaloy ko ropaan o abdas na skaniyan na sonat a mapiya, a sa taw a nggolawla on na adn a rk iyan a balas, na sa taw a magak on na da’ a dosa niyan on, misabap roo na bithowan skaniyan o manga Fuqahā sa manga sonat o kapagabdas.

SA AYA MANGA SONAT KO KAPAGABDAS NA SKANIYAN SO:

1. So kapanisig, sa miaona dn so kiapayaga ko kapakallbi niyan a go so okit a kipnggolalann on a go so darpa’ iyan ko kaphamomog, ka an maparoli misabap on a go so kapamomog so kalompiyo o ngari’ ko kaphakabolosa ko simba a go so kaphripara ko kambatiyaa ko Qur’ān a go so kapakipmbitiyara’i ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى).

2. So kaonabi ko mbala’ a palad a lima sa makatlo ko kapagphoon magabdas ko da pn kasagopi ko paras, sabap ko kiapakambowat o hadith misabap on, a go kagiya so

mbala' a palad na aya kasangkapan ko kithogalinn ko ig sii ko manga anggawta', na so kaonabi ron na pangali' ko kalangowan o abdas.

3. So kapanagipoon ko kapamomog a go so kapangilk sa ig, ko da pn kaonabi ko paras, sabap ko kiapakambowat o kiapanagipooni ron sii ko manga hadith, a go so kapakapasangi ko kapangilk sa ig ko taw a kna' o ba giiphowasa.

Aya kapakapasangi ko kapamomog na so kapakasagada ko ig sii ko langowan a sold o ngari' a go sii ko kapangilk sa ig, na skaniyan so kailka ko ig sa makasampay ko sold o ngirong.

4. So kasogiya ko sompa' a marabong sa nggolalan sa ig ka an makasampay ko manga itado niyan, a go so kasogiya ko manga kmr o ski a go so lima.

5. So kaona'i ko kawatan, a skaniyan so kapanagipoon ko kawatan ko mbala' a lima a go so mbala' a ski.

6. So kasobra'i ko makaisa kaonab sa taman sa isampay sa makatlo sii ko kapanagop a go so kaonabi ko mbala' a lima a go so mbala' a ski.

Giya'i i manga sarat o kapagabdas a go so manga paralo niyan a go so manga sonat iyan, sa patot rka so kapaganada on a go siyap anka so kinggolalann on sii ko oman i abdas, ka an mabaloy so abdas ka a makatatarotop ko manga ropaan a piakay o kitab ka an ka makowa so balas a mapiya.

Pangnin tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a bgan tano niyan sa madakl a kata'o a phakanggay a gona a go so galbk a mapiya.

PINTO KO PAYAGAN KO ROPAAN O KAPAGABDAS

Sii ko oriyan o kiaknal anka ko manga sarat o abdas a go so manga paralo niyan a go so manga sonat iyan ko kiaosay niyan sa onaan, na datar o ba nka kiarongawi so payagan ko ropaan o kapagabdas a so pakapnggolalann on so manga kokoman a skaniyan so ropaan o kapagabdas a tarotop a makararankom sa manga paralo a go manga sonat a miakowa a phoon ko manga titayan o kitab ka an ka manggalbk so kinggolalann on, omiog so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى).

Katii so ropaan o kapagabdas:

- Pniyatn iyan so kaphagabdas sa pantag ko nganin a thonayin iyan a datar o sambayang a go so datar iyan.
- Oriyan iyan na tharo'on iyan so Bismillāhi.
- Oriyan iyan na onaban iyan so dow a palad a lima niyan sa makatlo.
- Oriyan iyan na mamomog sa makatlo, a go mangilk sa ig sa makatlo sa sngaan iyan so ig phoon sa ngirong iyan sa nggolalan sa diwang a lima niyan.
- Onaban iyan a paras iyan sa makatlo.

Aya tamana o paras ko Indo niyan na ipoon ko e'tho'an o bok ko olo a kalalayaman na taman ko kababaan o baka' a go so tangagan a phagtho'an a sompa'. Sa so sompa' a m'tho' ko tangagan na pd ko paras sa wajib so kaonabi ron apiya pn

matas ankoto a sompa', sa amay ka manipis so sompa' na wajib so kabasaa on ko didalm iyan a go so liawaw niyan, na amay ka makapal na wajib so kabasaa ko liawaw niyan sa sonat so kasogiya ko didalm iyan.

Aya tamana' o paras ko barat iyan na ipoon ko sabala' a tangila na taman ko sabala' a ika dow a sa so mbala' a tangila na pd ko olo sa patot a masapo a ig.

- Oriyan iyan na onaban iyan so mbala' a lima niyan a rakhs iyan so dow a siko niyan sa makatlo.

Aya tamana' o lima na ipoon ko poro' o manga kmr a go so manga kanoko na taman ko poonan o pamaklawan a marani ko siko, sa wajib a kaonab o lagowan a matatago' ko lima a pd sa bayan'k antaa ka tapong odi' na taro antaa ka randang a makapal sii ko kanoko ka an on snp so ig.

- Oriyan iyan na sapon iyan so langowan a olo niyan a go so mbala' a tangila niyan sa makaisa sa ig a bago a kna' o ba so basa a mialamba' ko kiaonabi niyan ko lima niyan.

Aya ropaan o kasapowa ko olo na so kibtadn iyan ko mbala' a palad a lima niyan a mababasa' a ig sii ko onaan o olo niyan na pakasagadn iyan on sa pphakasangorn iyan sa tngo' iyan, oriyan iyan na pakakasowin iyan bo' ko phoonan iyan sa tampar sa ombonombonan, sa pakasoldn iyan so dow a tindoro' iyan ko goang o tangila niyan a go sapon iyan so liawaw o takb a tagila sa liyo sa nggolalan ko ama' a lima niyan.

- Oriyan iyan na onaban iyan so mbala' a ski niyan sa makatlo a rakhs o boko o ski niyan, a skaniyan so boto a matatago' ko kaporoan o palo niyan a poonan o pamoso'an iyan.

Amay ka skaniyan na potol i lima a go ski na khaonaban iyan so malalamba' ko barokan iyan odi' na so ski niyan, sa amay ka sii miapotol ko zooran o siko na khaonaban iyan so poro' o pamaklawan iyan, na amay ka sii miapotol ko boko o ski niyan na khaonaban iyan so poro' o pamoso'an iyan, sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Kalkn iyo so Allāh ko dianka' a khagaga niyo (at Tagabun 16)*. Go so katharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: *...igira adn a inisogo' akn rkano a nganin na talingomaan iyo skaniyan sa khagaga niyo ron... (piagayonan o dow a Imām a hadith o Abu Hurayrah)*. Na amay ka onaban iyan so malalamba' ko piaralo ron, na sabnar a initalingoma niyan so miagaga niyan.

Amay ka mapasad iyan so kiapagabdas ko ropaan a inaloy tano, na iphoro' iyan so kailay niyan sa kawang, sa ptharo'on iyan so miakambowat a phoon ko Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pd sa manga dowaa sank'a'i a btad, a pd roo so: *Ash'hadu an lā ilāha illallāh wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluhu, Allahummaj alni minat tawwābin, waj alnī minal mutatahhirin.* أشهد ألا إله إلا الله وأشهد أن محمدا عبده ورسوله, اللهم اجعلني من التوابين واجعلني من المتطهرين Sii ko salakaw a hadith na: *Subhānaka Allāhumma wa bi hamdika, ash'hadu an lā ilāha illa anta, wa astagfiruka wa atūbu ilayka.* سبحانك اللهم وبحمدك أشهد ألا إله إلا أنت, استغفرك وأتوب إليك

So kadadait o kithalingomaan sank'a'i a pangni ko oriyan o kapakapagabdas na mataan a gowani a maadn so kapagabdas a kazoti ko kapayagan na domiait so kaaloya ko kasoti o misosoln sa nggolalan ko kapakaisaisaa ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go

so kathawbat, a siran a dowā na lbi a manga ala' a phakasoti, na amay ka malimod on so dowā a kazoti, a so kasoti o rinayagan sa nggolalan ko abdas a go so kasoti o pagn's sa nggolalan ko kapakaisaisaa ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go so kathawbat, na miaphatot so kabaloy niyan a oripn a makipmbitiyara'i ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go phakarani ron.

Da' a marata' sa kaamka o miagabdas ko anggawta' iyan sa panizing odi' na towaliya.

Oriyan iyan na knal anka hay sanang a Muslim: A mataan a wajib so katarotopa ko kapagabdas (إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ) a skaniyan so katarotopa on sa lankapn a ig so langowan a anggawta' a pagabdasn, sa da' a ibagak iyan on a di mabasa a ig.

Sabnar a miailay o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a sakataw a mama a adn a da niyan mabasa ko palo niyan a dianka' a kanoko na pitharo' iyan on a: *Kasoy ka na go ka pagabdas sa phiapiya inka so abdas ka (piakambowat o Muslim a hadith o Ibn Umar).*

Go miakapoon ko sabaad ko manga sahābah o Nabī ﷺ a miailay niyan a mama a giizambayang a adn ko palo niyan a pziimag a da mabasa' a ig a dianka' a plata a Dirham na inisogo' iyan on so kakasoy magabdas a go so kakasoy zambayang (piakambowat o Abū Dāūd).

Go pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: *So siksa' a wayl na bagian o manga palo (a da mabasa' a ig ko abdas) sii ko Naraka (piagayonan o dowā a Imām a hadith o Abu Hurayrah).* Kagiya khaadn so kipndaraynonn ko kabasaa on odi' na adn a maito' on a di khabasa' o ig ko kaphagabdas, na ziksaan siran a dowā a anggawta' ko apoy o Naraka.

Go pitharo' iyan sii ko hadith a pianothol skaniyan o Abū Dāūd a go so salakaw ron a: *Mataan a di khatarotop so sambayang o isa rkano taman sa di niyan tarotopn so kapagabdas sa datar o kiasogo'a on Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sa onaban iyan so paras iyan a go so mbala' a lima niyan pd on so siko niyan, oriyan iyan na sapon iyan a ig so olo niyan, a go onaban iyan so mbala' a ski niyan a pd on so boko o ski (piakambowat o Abū Dāūd, an Nasā'ī, Ibn Mājah, a go so at Tirmidī, a hadith o Rifāah bin Rāfi')*

Oriyan iyan na knal anka hay sanang a Muslim: A mataan a kna' o ba aya maana o katarotopa ko abdas na so kapakadakla ko kaododa ko ig a iphagabdas, ogaid na aya maana niyan na so kalangkap o ig ko anggawta' a pagabdasn, na so pman so kapakasobraa ko kaododa ko ig na giyanan na kathabowakar a isasapar o Islam, adn a masa a mala' a inodod a ig ogaid na da makasoti ko patot a zotin, na amay ka matarotop so abdas sa maito a miaosar o taw a ig na giyanan i inisogo' o agama.

Sabnar a miatankd ko dowā a Sahih a so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na giimagabdas sa isa ka sakdo a ig, a go giiphaygo ko isa ka sa' صَاع (dianka' a pno o mala' a gantang) sa taman sa isampay sa lima ka mudd مِد (pno' o mala' a sakdo) (piagayonan o dowā a Imām a hadith o Anas).

Go inisapar o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so kathabowakar ko kaosar sa ig, sa siagadan iyan so Sa'd a giimagabdas, na pitharo' iyan a: *Antonaa anka'i a kathabowakar (sa ig)? Na pitharo' iyan a: Ba sii ko kapagabdas na khaadn on so kathabowakar? Na pitharo' iyan a: Oway, apiya sii ka pn sa lawasaig a pthoga' (na patot dn so kapaginot sa ig) (pianothol o Ahmad a go so Ibn Majah, a adn a manga saksi' iyan, so kathabowakar na sopaka' o kapagikot.*

Go pianothol o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a mataan a adn a khaadn ko ummat iyan a taw a phamaba' ko kapagabdas (piakambowat o Ahmad a go so Abū Dāūd a hadith o Abdullāh bin Mugaffal). Go pitharo' iyan a:

Mataan a adn sii ko kapagabdas a shaytan a aya ngaran iyan na so al Walhān الولهان, na kalkn iyo so waswas o ig. (piakambowat o at Tirmidi, a go so Ibn Majah a hadith o Ubay bin Ka'b).

So kathabowakar ko kaosar sa ig – a rakhs o kapkhailang iyan sa da' a gona niyan – na khitana' iyan so manga kabinasaan a madakl:

Pd on so kazana o taw a giimagabdas ko kala' o pkhaodod a ig sa di niyan ziyapn so kabasa' phiapiya o anggawta' iyan ka aya tankap iyan on na kipaya dn so kala' o miabobos on a ig, ogaid na adn a da on mabasa' sa khatatap so abdas iyan a korang sa makapzam-bayang sa da' a abdas iyan.

Pd on so kakhaadn o kapakasobra sii ko giikanggalbka ko simba, ka so kapagabdas na simba, na so simba na igira kiasoldan a kapakasobra (al Guluwwu الغلُو) na pkhabinasa.

Pd on so kakhisogat on o waswas sii ko kazoti sabap ko kiathabowakar ko kiapakatogaa ko ig.

So lbi a mapiya na sii ko kaonoti a go so kasayani ko Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ), sa aya marata' ko manga simba na so pimbabago ron, sa arapn tano a ayonan tano o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko nganin a ikhababaya' iyan a go ikhaso'at iyan.

Sa paliyogat rka hay sanang a Muslim: So kasiyap anka sa mabaloy so abdas ka a go so langowan o manga simba nka a makanggolalan ko okit iyan a mapiya sa da' a kapakasobra on a go da' a makokorang on, ka so dow a kaposan o kakakadn sa lmbak na papaawingn, sa aya mapiya ko manga btad na so matatago' on sa lmbak a zosokhod a maontol.

So giimlbolbod ko simba na khakorangan iyan, na so pphakasobra on na maphakalawan iyan sa khatago' iyan on so di ron pd, na so taw a sioson iyan so lalan o Rasulallah (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na skaniyan i phakatonay ko kabnar iyan sa tarotop.

Kadnan ami pakiilayin ka rkami so bnar sa makilala mi a skaniyan so bnar a go rizkhiin ka rkami so kaonoti ami ron, na pakiilayin ka rkami so batal sa skaniyan na batal sa dograan ka rkami so kapananggila'i ami ron, sa di nka mbaloya a marimbot rkami a kasabapan sa kadadag ami.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawli hādā wa astagfirullāha li wa lakum wa lisāiril Muslimin min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahim.